

Eduskuntavaalit ja puolueet, media ja äänestäjät.

Tehtävähdotuksia lukioon ja toisen asteen ammatilliseen koulutukseen, opinnäytetyönä laatinut Antti Ahola

Sanomalehdissä on kirjoitettu tulevien vaalien tärkeimmistä teemoista jo pitkään. Demokratian kannalta on oleellista, että vaalit koskettelisivat yhteiskunnan kannalta oleellisia haasteita. Mutta kuka määrittää sen, mistä puhutaan? Ja millaisia asioita puolueet todellisuudessa edustavat? On aika tehdä tutkimusmatka vallankäytön syövereihin ja antaa oma panos Suomen tulevaisuudelle!!

1. Tutki sanomalehdistä ja sanomalehtien arkistoista, mitkä olivat tärkeimmät vaaliteemat alkuvuoden gallupeissa. Keskustelkaa luokassa siitä, oletteko samaa mieltä.
2. Tutki sanomalehdistä, verkkolehdistä ja lehtien sähköisistä arkistoista, mitkä olivat puolueiden näkemykset oman vaalikampanjan painopisteistä tammikuun puoliväliin mennessä? Löydätkö sieltä sellaisia teemoja, jotka ovat myös kansalaisten mielestä tärkeimpiä? Ovatko nämä teemat todellisuudessa olleet vaalikeskustelun ytimessä viimeisen kuukauden aikana? Miksi tietyt teemat eivät ole kansalaisten mielestä niin tärkeitä kuin puolueet edellyttäisivät? Laadi yksin tai muiden oppilaiden kanssa tästä tärkeästä aiheesta kirjoitus paikallislehtesi mielipide- tai nuortensivuille tai lehden vaalisivuille!
3. Kokeile erilaisia vaalikoneita. Niitä on myös joillakin sanomalehdillä. Vastaa vähintään kahden vaalikoneen kysymyssarjaan. Jos vaalikone antaa mahdollisuuden painottaa tiettyjä kysymyksiä niin kiinnitä näihin erityistä huomiota. Vertaile vastauksiasi niiden vaaliedokkaiden vastauksiin, jotka vaalikoneen mukaan olivat sinulle sekä läheisimpiä että etäisimpiä. Vastasivatko tulokset odotuksiasi ja ennakkokäsityksiäsi siitä, mikä/kuka on sinun puolueesi/ehdokkaasi? Jos tässä oli eroa niin perehdy tarkemmin ko. puolueen ohjelmaan, ehdokkaan blogiin tai hänestä tehtyyn sanomalehtikirjoitukseen. Mieti, vastaako puolue/ehdokas sinun arvojasi ja tavoitteitasi?
4. Muodostakaa 3-4 hengen ryhmä. Valitkaa yksi tai kaksi puoluetta, joiden toimintaan haluatte perehtyä. Etsikää tietoa puolueen vaaliteemoista sanomalehdistä, verkkolehdistä ja lehtien

sähköisistä arkistoista. Perehtykää myös ko. puolueen internet-sivustoihin ja muuhun vaalikampanjamateriaaliin. Minkälaisiin asioihin puolueohjelmien painopisteet asettuvat ja mitkä niistä ovat tärkeimpiä? Kootkaa asiat lyhyesti paperille. Valitkaa puolueista toinen ja laatikaa sitä tukeva vaalipuhe, jossa perustellusti kerrotte miksi ko. puoluetta tulisi muidenkin äänestää. Lukekaa puhe muulle luokalle, jonka jälkeen kuulijat saavat esittää kysymyksiä ja vasta-argumentteja.

5. Yksi todennäköisesti esille nouseva aihealue vaaleissa on energiatalous ja erilaiset energialähteet. Mieti ensin itse mitä mieltä olet asiasta. Tutki sanomalehtiä, oppikirjoja, aiheeseen liittyviä internet-sivustoja sekä muuta kirjallisuutta. Perehdy tämän jälkeen kolmen puolueen/ehdokkaan kantaan energiataloudessa ja kirjaa ne ylös. Mieti, mikä mielipide on lähinnä omaasi. Miksi?

6. Onko vaalipiirissäsi yhtään ehdokasta, joka olisi kotoisin kotipaikkakunnaltasi? Tai onko joku paikkakunnaltasi kotoisin oleva vaihtanut vaalipiiriä? Jos tällainen henkilö löytyy niin etsi häntä koskevaa vaali-ilmoittelua ja mahdollisia lehtijuttuja ja tee hänestä henkilökortti A3-paperille. Siitä tulee löytyä henkilötausta, työura, harrastukset, kirjalliset tai muut yhteiskunnalliset saavutukset ja kannanotot, suhteet yrityksiin ja järjestöihin ym. Onko henkilö ajanut paikkakuntasi tai maakuntasi kannalta tärkeää asiaa? Oletko samaa mieltä?

7. Nykyisessä eduskunnassa vain pieni vähemmistö on alle 30-vuotiaita. Tutki kahden puolueen ehdokaslistaa ja laske, kuinka monta prosenttia ehdokkaista on alle 30-vuotiaita. Seuraa sanomalehdistä, mitkä asiat korostuvat heidän esittämässään vaaliteemoissa.

8. Vaalipaneeli luokassa. Opettaja antaa ennakkoon kotitehtävän liittyen sanomalehden tai verkkolehden ajankohtaiseen ja yhteiskunnalliseen artikkeliin. Perehdy artikkelin aiheeseen kotona niin hyvin, että kykenet argumentoimaan sitä puolesta ja vastaan. Seuraavalla oppitunnilla järjestetään vaalipaneeli, johon valitaan teemat kotitehtävän artikkeleista. Opettaja jakaa luokan kahtia. Luokan toinen puoli edustaa myönteistä ja toinen kielteistä näkökulmaa teemoihin. Käydään paneelikeskustelu.

Alla ehdotuksia keskustelun käynnistämiseksi, ne löytyvät sanomalehtien sähköisistä arkistoista:

A) Aamulehti 15.1. 2007. Artikkelin presidentin valta-asemasta.

B) Lapin Kansa 20.1. 2007. Artikkelin aluepolitiikasta, työllisyydestä keskuksissa ja periferiassa.

C) Helsingin Sanomat 7.1. 2007. Artikkelin viimeisestä vaalikaudesta, vaalilupauksien toteutumisesta sekä terveydenhuollosta.

D) 20.1. Ilta-Sanomat ja Iltalehti 16.1. 2007. Artikkelit julkkisehdokkaista.